

Επιστολή της Προέδρου της Βουλής προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

κ. Προκόπη Παυλόπουλο

Αθήνα, 22/8/2015

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως έχω κατ' επανάληψη αναφέρει δημόσια, επώνυμα, επίσημα και υπεύθυνα, τους ανθρώπους οι οποίοι ενσαρκώνουν θεσμούς πρέπει, πάνω απ' όλα, να διακρίνει θεσμική ειλικρίνεια, θεσμική παρρησία, θεσμική ευπρέπεια και δημοκρατική γενναιότητα.

Οι διαρροές μέσω «κύκλων», «πηγών», συνεργατών, αλλά και με «non paper» εκθέτουν εκείνους που δεν θέλουν να αναλάβουν την ευθύνη των απόψεων, των θέσεων (αλλά και των επιθέσεων τους), εκείνους που αδυνατούν να αρθούν στο ύψος του θεσμικού τους ρόλου και της εμπιστοσύνης με την οποία τους έχουν περιβάλει αυτοί που τους εξέλεξαν και, τελικά, εκείνους που, κάτω από το μανδύα της εξουσίας, κρύβουν το μαχαίρι.

Έχοντας πάντοτε ακολουθήσει τον κανόνα της ειλικρινούς, ευθείας, επίσημης και επώνυμης τοποθέτησης, σε όλα τα θέματα, και αποδεχόμενη φυσικά και το πολιτικό κόστος αυτής μου της επιλογής, λυπούμαι βαθύτατα για την επιλογή σας ως Προέδρου της Δημοκρατίας να εκφράζεστε μέσα από παραπολιτικές στήλες, «κύκλους», «πηγές» και, μάλιστα, για μείζονα θέματα που αφορούν τη δημοκρατική λειτουργία και τη δημοκρατική και θεσμική σας ευθύνη.

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Συντάγματος, που εφαρμόζεται σε περίπτωση παραίτησης της Κυβέρνησης:

«Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απαλλάσσει από τα καθήκοντά της την Κυβέρνηση, αν αυτή παραιτηθεί, καθώς και αν η Βουλή αποσύρει την εμπιστοσύνη της, σύμφωνα με το άρθρο 84. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2,3 και 4 του άρθρου 37»

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 2,3 και 4, στα οποία ρητώς παραπέμπει το άρθρο 38:

«37 παρ. 2 [...] Αν κανένα Κόμμα δεν διαθέτει την απόλυτη πλειοψηφία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει στον αρχηγό του Κόμματος που διαθέτει τη σχετική πλειοψηφία διερευνητική εντολή για να διακριβωθεί η δυνατότητα σχηματισμού Κυβέρνησης που να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής

37 παρ. 3. Αν δεν διαπιστωθεί αυτή η δυνατότητα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέχει διερευνητική εντολή στον αρχηγό του δεύτερου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος και, εάν δεν τελεσφορήσει και αυτή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει διερευνητική εντολή στον αρχηγό του τρίτου σε κοινοβουλευτική δύναμη κόμματος. Κάθε διερευνητική εντολή ισχύει για τρεις ημέρες. Αν οι διερευνητικές εντολές δεν τελεσφορήσουν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καλεί τους αρχηγούς των κομμάτων και, αν επιβεβαιωθεί η αδυναμία σχηματισμού Κυβέρνησης που να έχει την εμπιστοσύνη της Βουλής, επιδιώκει το σχηματισμό Κυβέρνησης από όλα τα κόμματα της Βουλής για τη διενέργεια εκλογών και, σε περίπτωση αποτυχίας, αναθέτει στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου το σχηματισμό Κυβέρνησης, όσο το δυνατόν ευρύτερης αποδοχής, για να διενεργήσει εκλογές και διαλύει τη Βουλή

37 παρ. 4 Η πρόταση για την ανάθεση εντολής γίνεται μέσα σε τρεις ημέρες από την ημέρα που ο Πρόεδρος της Βουλής ή ο Αναπληρωτής του ανακοινώνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τη δύναμη των κομμάτων στη Βουλή. Η ανακοίνωση αυτή γίνεται πριν από την ανάθεση κάθε εντολής»

Από τις ανωτέρω σαφείς και ανεπίδεκτες επινοημένων ερμηνειών διατάξεις προκύπτει ότι, μετά την ανακοίνωση της παραίτησης της Κυβέρνησης από τον Πρωθυπουργό προς εσάς, οφείλατε να με ενημερώσετε, αφού δεν έπραξε κάτι τέτοιο ο Πρωθυπουργός, και να έρθετε σε θεσμική επαφή και συνεννόηση μαζί μου για την εκκίνηση της ανωτέρω Συνταγματικής διαδικασίας, η οποία δεν διαπνέεται από τις επιθυμίες του παραιτούμενου Πρωθυπουργού αλλά από την Συνταγματική επιταγή εξάντλησης της διερεύνησης δυνατότητας σχηματισμού Κυβέρνησης που να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής. Επειδή η Βουλή, από την οποία αντλεί την εμπιστοσύνη η Κυβέρνηση, και από την οποία εκλέγεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αποτελεί κυρίαρχο όργανο της Δημοκρατίας και, μάλιστα, το μόνο άμεσα εκλεγμένο από το λαό, κάθε αντίληψη και δήθεν ερμηνεία που επιτρέπει την παράκαμψή της ή την βεβιασμένη διάλυσή της, χωρίς την τήρηση των συνταγματικών διαδικασιών είναι αντισυνταγματική, αντιδημοκρατική και βαθιά αντιδραστική. Εξάλλου, για να γίνει η ανάθεση των εντολών, το Σύνταγμα ρητώς προβλέπει τη σύμπραξη του/της Προέδρου της Βουλής και περιγράφει τη σύμπραξη αυτή ως ανακοίνωση από τον/την Πρόεδρο της Βουλής της δύναμης των Κομμάτων στη Βουλή, ανακοίνωση η οποία γίνεται πριν από κάθε ανάθεση εντολής. Μάλιστα, η έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης των διερευνητικών εντολών μπορεί να γίνει μέχρι και 3 ημέρες από αυτήν την ανακοίνωση.

Ωστόσο, το βράδυ της Πέμπτης 20 Αυγούστου 2015 από τα Μέσα Ενημέρωσης πληροφορήθηκα την παραίτηση της Κυβέρνησης. Επίσης από τα Μέσα Ενημέρωσης πληροφορήθηκα την εκ μέρους σας εκκίνηση διαδικασίας ανάθεσης εντολών όχι προς τον Αρχηγό του πρώτου Κόμματος, αλλά προς τον Αρχηγό του δεύτερου Κόμματος και, μάλιστα, με νυχτερινό ηλεκτρονικό μήνυμα (email), προφανώς ως μία απόπειρα αντισυνταγματικής σύντμησης του χρόνου αλλά και δρομολόγησης της διάλυσης της Βουλής. Ως

μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ γνωρίζω ότι ούτε συνεδρίασε ούτε ενημερώθηκε ούτε ερωτήθηκε ποτέ η Κοινοβουλευτική Ομάδα του πρώτου σε δύναμη Κόμματος σχετικά με ενδεχόμενη παραίτηση της Κυβέρνησης ή σχετικά με την παροχή ψήφου εμπιστοσύνης και, επομένως, ουδέποτε απέσυρε η Κοινοβουλευτική Ομάδα των μέχρι χθες 149 βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ την εμπιστοσύνη της προς την Κυβέρνηση. Συνεπώς, από το βράδυ της Πέμπτης, αντισυνταγματικά και αντιδημοκρατικά παρακάμφθηκε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του πρώτου Κόμματος και τα μέλη της, σε μία διαδικασία που προδήλως αφορά ακριβώς και πρωτίστως τους βουλευτές και τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες, ως γνήσιους εκφραστές της λαϊκής κυριαρχίας.

Μολονότι με δηλώσεις μου το βράδυ της Πέμπτης 20 Αυγούστου 2015 επεσήμανα το θεσμικό ολίσθημα και γνωστοποίησα ότι πρέπει να υπάρξει θεσμική ενημέρωση και συνεννόηση και, μολονότι και το πρωί της Παρασκευής 21 Αυγούστου 2015 και ώρα 09.30 κάλεσα τηλεφωνικά στο γραφείο σας, προ της συναντήσεώς σας με τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και έλαβα την διαβεβαίωση της ιδιαίτερας σας ότι «Μπαίνετε στο γραφείο σε 2 λεπτά και θα με καλέσετε», δεν το πράξατε, αλλά επιμείνατε στην προώθηση μιας αντισυνταγματικής διαδικασίας. Και, μάλιστα, ενώ ήδη πλέον διαφαινόταν η, δεδομένης της αιφνίδιας πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης, μεταβολή της σύνθεσης των Κοινοβουλευτικών Ομάδων στη Βουλή (διαδικασία που λαμβάνει υπ' όψιν του ως πιθανή και το Σύνταγμα, γι' αυτό και προβλέπει ένα τριήμερο μέχρι την έναρξη ανάθεσης των εντολών, αλλά και υποχρεωτική ανακοίνωση της δύναμης των Κομμάτων πριν από την ανάθεση κάθε εντολής).

Στην τηλεφωνική θεσμική μου διαμαρτυρία αντιτείνατε ερμηνείες με αναφορές στην «περίπτωση Παπαδήμου», ενώ είναι γνωστό ότι ο σχηματισμός εκείνης της Κυβέρνησης έχει χαρακτηριστεί ως εκτροπή εντός και εκτός Ελλάδας, αλλά και στον προκάτοχό σας κ. Παπούλια και διατυπώσατε τη θέση ότι «είναι αυτονόητη η σύνθεση της Βουλής» αλλά και ότι «τώρα που δημιουργήθηκε νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα, θα μου ζητήσετε, με έγγραφό σας, επίσημη ενημέρωση». Σας απάντησα ότι επιμένω και αναμένω να τηρηθεί το Σύνταγμα, το οποίο έχει παραβιασθεί και εξακολουθεί να παραβιάζεται. Τα ανωτέρω σας τα υπενθυμίζω, προς αποκατάσταση και της πραγματικότητας του περιεχομένου της συνομιλίας μας, αφού με θλιβερές διαρροές εμφανίζεται το κατά τους κύκλους, πηγές, συνεργάτες περιεχόμενο...

Κύριε Πρόεδρε,

Αναμένοντας να πράξετε τα δέοντα για να αποκαταστήσετε τη θεσμική εκτροπή που έχει καταγραφεί, σας ενημερώνω, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 6 του Κανονισμού της Βουλής ότι επήλθε ουσιαστικής μεταβολή στη σύνθεση των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, μετά τις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου 2015.

Ειδικότερα, 25 βουλευτές που μέχρι χθες ανήκαν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ συγκρότησαν νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα, με τον τίτλο «Λαϊκή Ενότητα» και επικεφαλής τον βουλευτή Παναγιώτη Λαφαζάνη. Μετά από αυτή τη μεταβολή, η 1η σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα εξακολουθεί να είναι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, με 124 βουλευτές, ενώ η νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα της «Λαϊκής Ενότητας» κατατάσσεται 3η σε δύναμη, με 25 βουλευτές. Οι υπόλοιπες Κοινοβουλευτικές Ομάδες διατηρούν την ίδια δύναμη. Επίσης, έχει υπάρξει παραίτηση δύο μελών της Βουλής, του κ. Δαμαβολίτη από την Κ.Ο. των ΑΝ.ΕΛΛ. και του κ. Χουντή από την Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ, στη θέση των οποίων ορκίσθηκαν

βουλευτές οι επιλαχόντες των αντίστοιχων συνδυασμών και Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Κύριε Πρόεδρε,

Η δική μου άποψη, θεσμική και προσωπική, για τον ρόλο, την αποστολή και την ευθύνη του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν έχει αλλάξει από τότε που δημόσια, επώνυμα και επίσημα επέκρινα τον προκάτοχό σας κ. Παπούλια για τις αντιθεσμικές παρεμβάσεις του προς στήριξη των Μνημονιακών Κυβερνήσεων και των πρωταγωνιστών τους, ακόμη και με απροειδοποίητο κλείσιμο της Βουλής, προς παραγραφή ποινικών ευθυνών για σκάνδαλα. Η άποψή μου δεν έχει αλλάξει από τότε που αντιτάχθηκα στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας από την προηγούμενη Βουλή, ακριβώς λόγω της διαφανούς πρόθεσης της προηγούμενης Μνημονιακής Κυβέρνησης να αξιοποιήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως εργαλείο προώθησης της Μνημονιακής απολυταρχίας και ως όργανο τρώσης της Δημοκρατίας. Η άποψή μου, τέλος, για τον ρόλο του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν έχει αλλάξει από τότε που σας ανακοίνωσα την εκλογή σας ως Πρόεδρου, από την παρούσα Βουλή. Το εάν θα επιλέξετε να χαρακτηρίσετε τις απόψεις μου ως «προσωπικές», όπως κάνατε με την επιστολή σας, όταν σας ζήτησα να κοινοποιήσετε στους ομολόγους σας την επιστολή μου για την επίθεση στη δημοκρατία από τους δανειστές, είναι αδιάφορο και, τελικώς, απηχεί τις δικές σας προσωπικές απόψεις και επιλογές, που όμως έχουν βαρύ θεσμικό αντίκτυπο. Σε ό,τι με αφορά και θεσμικά και προσωπικά λυπάμαι που δεν επικράτησαν οι απόψεις του Προκόπη Παυλόπουλου που συνέγραψε 2 βιβλία και αμέτρητα άρθρα για την αντισυνταγματικότητα των Μνημονίων, αλλά του Προκόπη Παυλόπουλου που ψήφισε όλες τις μνημονιακές διατάξεις με τον πρόλογο ότι διαφωνεί και τον επίλογο ότι δεν μπορεί να πράξει διαφορετικά.

Τέλος, με την παρούσα, εν όψει των εξελίξεων που έχουν δρομολογηθεί και της επιταγής πλήρους ενημέρωσης των πολιτών για διαδικασίες που αφορούν τον πυρήνα της Δημοκρατίας, παρακαλώ να διαβιβάσετε στη Βουλή τα πρακτικά των συναντήσεων των πολιτικών Αρχηγών υπό την Προεδρία σας, ιδιαιτέρως δε της συνάντησης της 6ης Ιουλίου 2015, που συνεκλήθη την επομένη του Δημοψηφίσματος και προ της δρομολόγησης υπογραφής του 3ου Μνημονίου. Για τη σχετική διαβίβαση, εφόσον υποβαλλόταν αίτημα από τη Βουλή, είχατε ο ίδιος δεσμευθεί προς εμένα κατά την διαδικασία οργάνωσης της τήρησης των πρακτικών, η οποία γίνεται από τις υπηρεσίες της Βουλής, που συνέδραμαν με εντολή μου και κατόπιν αιτήματός σας.

Με θεσμική ευθύνη και συνείδηση,

Η Πρόεδρος της Βουλής

Ζωή Ν. Κωνσταντοπούλου